

HUIS VOOR KLOKKENLUIDERS

Den Haag, 24 oktober 2025

Betreft: reactie conceptwetsvoorstel Integere sport Nederland

Het Huis voor Klokkenluiders (hierna: Huis) maakt graag gebruik van de mogelijkheid om via deze brief te reageren op het conceptwetsvoorstel Integere sport.

Het is belangrijk dat sporters die niet in een arbeidsrelatie hun sport beoefenen situaties van ongewenst gedrag en andere integriteits-schendingen en misstanden kunnen aankaarten. Zij verkeren in een afhankelijkheidsrelatie ten opzichte van hun coach of trainer.

In het wetsvoorstel is gekozen voor het oprichten van een publiekrechtelijke ZBO **Integere Sport Nederland (ISN)** die in de plaats komt van reeds bestaande instanties, namelijk Centrum Veilige Sport Nederland en de Dopingautoriteit. ISN moet volgens het voorstel fungeren als meldpunt voor integriteitsschendingen betreffende **doping, manipulatie van de sportwedstrijden en sociale veiligheid**. ISN kan onderzoek doen naar meldingen of kan bepalen dat het onderzoek extern wordt uitgezet. (Kleinere integriteitsschendingen kunnen bij de sportverenigingen/bonden worden onderzocht. De grotere kan ISN zelf doen)

Vanuit het Huis geven we aantal observaties en aandachtspunten mee bij het wetsvoorstel met name ten aanzien van de inrichting van de ZBO Integere Sport Nederland en de nieuwe taken in verband met integriteitsschendingen op het gebied van sociale veiligheid.

1. Uitgangspunten van de Memorie van Toelichting.

Het Huis onderschrijft het belang van dit wetsvoorstel zoals de volgende punten die in de MvT staan:

- Versterken van de sportsector.
- Structuur aanbrengen in de veelheid van meldpunten. Met ISN verdwijnt Centrum Veilige Sport Nederland en de Dopingautoriteit. De huidige wet Anti Dopingbeleid is integraal opgenomen in het wetsvoorstel.
- Er is behoefte aan een instantie voor de sport waar meldingen kunnen worden gedaan, waar opvolging aan kan worden gegeven en die onderzocht kunnen worden.
- Het wetsvoorstel geeft een grondslag om gegevens te verwerken. Dit is nodig om onderzoek te doen. En ook om gegevens te verwerken in het samenspel met andere bonden en tuchtraden.
- Met 1 meldpunt hoeven melders niet meerdere keren hun verhaal te doen. ISN bepaalt vervolgens wie het gaat onderzoeken. Dat kan via een vereniging, bond, via tuchtrecht of bij ISN zelf.

2. Een volwaardig instituut dat voldoende is geëquipeerd om de taken uit te voeren.

Het Huis weet hoe belangrijk het is om de mogelijke melders vertrouwelijk advies te kunnen geven, om te kunnen melden en om onderzoek te doen. Bovendien is het belangrijk om preventief advies te kunnen geven aan organisaties. Deze taken moeten ondersteund worden door de mogelijkheid toezicht uit te oefenen en te handhaven met het opleggen van een sanctie. Hiervoor is het van het grootste belang dat de organisatie goed is geëquipeerd.

Ten aanzien van de bevoegdheden ziet het wetsvoorstel er goed uit, immers ISN krijgt ook een handhavende taken en bevoegdheden.

- **Ondersteuning van melders.** Waar het nu in het voorstel aan ontbreekt is de rol die het ISN heeft ten aanzien van de melders. Er blijkt uit het wetsvoorstel niet wat er met de melder gebeurt nadat een melding is gedaan. Zijn er termijnen waarbinnen terugkoppeling plaatsvindt, en is er een afdeling of iemand die de melder te woord kan blijven staan in het proces? Uit ervaring weten we als Huis dat het voor melders lastig is om in onwetendheid te blijven zitten en dat er veel vragen leven over de opvolging van de melding. Hier had CVSΝ eerst een rol. Wordt deze overgenomen door ISN? En wordt er ook voorzien in psychosociale ondersteuning?
- **Onderscheid tussen advies en onderzoek.** Als er meerdere taken in de organisatie worden ingericht is het belangrijk dat hier ook duidelijke procedurele begrenzing in wordt aangebracht. Met name waar het gaat om advies geven en een melder bijstaan in relatie tot het doen van onafhankelijk onderzoek.
- **Preventie activiteiten.** Het wetsvoorstel heeft het over integriteit, maar daarbij wordt enkel aandacht besteed aan repressie. Er wordt geregeld dat er gemeld kan worden en dit vervolgens onderzocht en mogelijk bestraft kan worden. Het is nodig dat er ook aandacht is voor preventie. Hoe voorkom je dergelijke schendingen? Hoe zorg je voor een integere sportclub?

3. Benadelingsverbod. Wat opvalt is dat er in het wetsvoorstel niet iets is geregeld om benadeling van de melder te voorkomen. Vanwege de machtsongelijkheid tussen een werkgever en een werknemer is de Wet bescherming klokkenluiders tot stand gekomen. Daarbij is het zeer belangrijk dat naast het veilig kunnen aanklaarten van vermoede misstanden, en het oplossen daarvan, de melder beschermd wordt tegen benadeling. Binnen de sportwereld is er bij het melden van een integriteitsschending in het kader van sociale veiligheid ook sprake van een omgeving van machtsongelijkheid en afhankelijkheid. Als sporter ben je afhankelijk van de coach en trainer. Als je daarover een melding wilt doen is dat spannend omdat dit wellicht consequenties heeft. Een benadelingsverbod zal drempelverlagend werken om te melden.

4. Begrippen verduidelijken

Wat opvalt is dat er verschillende termen/begrippen worden gebruikt, die onduidelijk zijn.

- Er wordt gesproken over integriteit. Hiermee wordt bedoeld op, doping, manipulatie wedstrijden en sociale veiligheid. Maar vallen ook belangenverstrengeling of vriendjespolitiek daaronder? En worden er met **integriteitsschendingen** ook **misstanden** bedoeld, waarbij een maatschappelijk belang in het geding is?

- Voorts wordt het begrip **sociale veiligheid** gehanteerd. Wordt er **ongewenst gedrag** bedoeld? Het een heeft met het ander te maken, maar het zijn in verschillende begrippen.
Sociale veiligheid is in onze optiek een brede overall term en ziet vooral op het voeren van een goed beleid en het nemen van maatregelen.
Onder sociale veiligheid verstaan wij als Huis het beschermd zijn en je beschermd voelen tegen gevaar dat wordt veroorzaakt door het handelen van iemand anders binnen een sociale setting. Bescherming gaat dan over maatregelen zoals afspraken, procedures en maatregelen zoals het hebben van een vertrouwenspersoon. Het gebrek aan sociale veiligheid kan leiden tot onder andere ongewenst gedrag.

5. Relatie met Huis voor Klokkenluiders. Het grote verschil tussen het Huis voor Klokkenluiders en het op te richten ISN is dat bij ISN sporters terecht kunnen die geen arbeidsrelatie hebben. **Echter bij ISN kunnen sporters en andere belanghebbenden binnen de sportinstelling** waaronder ook medewerkers met een arbeidsrelatie een melding doen. Waar moeten de belanghebbenden met een arbeidsrelatie (niet sporters) binnen de sportinstelling hun melding doen: bij ISN of bij Huis voor Klokkenluiders of een andere bevoegde autoriteit zoals aangewezen in de Wbk?
Hoe verhouden deze instituten zich tot elkaar? Wellicht verdient het aanbeveling tot een samenwerkingsprotocol van de betrokken autoriteiten te komen.

6. Relatie ISN en Instituut sportrechtspraak (ISR), tuchtrecht en strafrecht. Het nieuwe wetsvoorstel voorziet er in dat ISN rechtstreeks aan ISR kan vragen om onderzoek te doen bij zaken van ongewenst gedrag. ISR kan dan tot een tuchtrechtelijk oordeel komen. Het onderzoek van ISN is echter wezenlijk anders dan die volgens tucht- of strafrecht. ISN geeft na het feitenonderzoek een advies. Dit is geen juridisch rechterlijk oordeel. Wat rechtvaardigt het verschil tussen deze twee mogelijke uitkomsten?

7. Rechtsbescherming bij ontbreken van een interne meldprocedure

Het Huis vindt dat het voorstel, waarbij bij het ontbreken van een interne meldprocedure de belanghebbende zelf een verzoekschrift moet indienen bij de kantonrechter, onvoldoende effectieve rechtsbescherming biedt. Deze werkwijze legt een onevenredig zware last op de belanghebbende. Bovendien kan de procedure bij de kantonrechter tijdrovend zijn en leidt zij tot vertraging in de behandeling van de melding, waardoor de bescherming van de melder of de oplossing van het onderliggende probleem in gevaar kan komen. Het ontbreken van een interne meldprocedure zou juist aanleiding moeten zijn om de toegang tot een externe en onafhankelijke beoordeling eenvoudiger te maken, niet complexer. In het licht van het beginsel van effectieve rechtsbescherming kan niet worden aangenomen dat de mogelijkheid om een verzoekschrift bij de kantonrechter in te dienen een voldoende effectieve waarborg biedt voor de belangen van melders.